

Beretning fra Historiegruppen ved Vejen Miniby's generalforsamling onsdag den 23. juni 2021

Historiegruppen er alle, der er til stede her.

Og vi har levet mange år og indeholder selv et utal af fortællinger fra et langt liv. Det er sjældent, at vi har tid og lejlighed til at fortælle med mange ord om det - vi har oplevet og lært - men i få sætninger og ord kan der faktisk siges meget.

En af os, der altid har været leveringsdygtig i fortællinger - og skriftligt materiale af forskellig art - er Louis. Sidst har Louis forøget vores bibliotek med bøger om jydsk mundart - og om begivenheder i Vejen under Besættelsen.

Billedhuggerens ikke så kendte bror - Jacob Jacobsen - har i på jydsk skrevet om - - den tradition - og den selskabelighed - Tæjelownssjow / Teglovnssjov - der var - når i gamle dage bondemanden selv brændte de sten - han skulle bruge til udvidelse af en lade eller en stald.

Og apropos - dialekter.

Besøgte et bymenneske en familie på landet tidligere - kunne bymennesket til at begynde næsten ikke forstå landboen.

I dag er dialekterne stort set forsvundet.

De er blevet afløst af en form for rigsdansk.

Har man sprogtone kan man dog ofte stadig høre på sprogtonen - hvor folk kommer fra.

Der sjuskes desværre med sproget i en grad, så det tit er uforståeligt - når det tales i radio og på TV.

Og sproget dansk er måske det næste, der forsvinder ?

Dansk er ved at blive afløst af en slags pseudoengelsk - eller snarere amerikansk. Det trænger ind alle vegne.

Læge Heuch's beretning om hændelser i Vejen under Besættelsen -

- indeholder mange interessante iagttagelser - bl. a. ved et foredrag af Kaj Munk på Askov Højskole - og om hædersmanden - den tyske kommandant.

Begge bøger kan læses på Hjemmesiden.

Det fascinerende ved studiet af historiske forløb er perspektivet.

I fuglesperspektiv kan man se de store forskelle og ligheder.

Udvikling og handlemåde under pandemien i 1918-1921 -

- minder meget om forløbet under pandemien i 2019-2021.

De samme advarsler og de samme skiftende holdninger og bedømmelser - dengang som i dag. Men denne gang fik vi dog vaccinen.

Et andet perspektiv ses klart og tydeligt i den udvikling -

- der har fundet sted i arbejdslivet.

Udgravning af viadukten i 1916-17 foregik med skovl og spade.

Asfaltering af Boulevarden fornylig - efter at vi havde rengjort strækningen - foregik med store mobile asfalteringsmaskiner.

Ved afholdelsen af 1. maj i Vejen i 1921 -

**- gik 3-400 mennesker i procession gennem Nørregade og Søndergade til Anlægget.
Lauridsens orkester leverede musikken -
- dér og ved ballet om aftenen på Hansens Hotel.**

Hovedtaler - lokomotivfører Mortensen fra Esbjerg - talte om 8 timers dagen -

- skærpelse af det kooperative våben i arbejderklassens hænder -

- gullaschtidens mænd og privatkapitalismens udvikling og endelige fallit.

Og man sang Internationale - den socialistiske slagsang - hvor de første linier lyder:

Rejs jer, fordømte her på jorden. Rejs dig, du sultens slavehær.

Og det var dengang absolut en nødvendig kamp -

- for en mere retfærdig samfundsmodel.

1. maj i Vejen 2021 sås ingen røde faner -

- og processionen gennem byen bestod af 60 lastbiler -

- fra et stort transportfirma i Vejen.

De kørte gennem Nørregade og Søndergade applauderet af en tusindtallig skare.

Og mange af firmaets medarbejdere er sikkert så vellønnede -

- at de har råd til både hus og bil.

Og når pandemi-karantænen er slut, kan der igen holdes familieferie udenlands -

- til Mallorca, Gran Canaria eller måske helt til Thailand !

Samfundsudviklingen har ført til velfærdsstaten.

Den stærke stat og den ukuelige privatkapitalisme -

- i mere eller mindre frivilligt samarbejde -

- har ført til den danske model med *Flexicurity* - fleksibilitet og sikkerhed.

Fleksibilitet for arbejdsgiveren og sikkerhed for arbejdstageren.

Under karantænen - da bibliotekerne var lukkede -

vænnede mange sig til at lytte til lydbøger og læse digitalt.

Det vil mange nok fortsætte med.

Og et sted at finde digitalt læsestof er på Minibyens hjemmeside. God læselyst.

H.-Aa. Gade